

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2003

Utgiven i Helsingfors den 27 juni 2003

Nr 576—580

INNEHÅLL

Nr		Sidan
576	Statsrådets förordning om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare .	2455
577	Statsrådets förordning om krav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen	2463
578	Statsrådets förordning om arbets säkerheten vid elementbyggnad	2467
579	Kommunikationsministeriets förordning om ändring av 2 § trafikministeriets beslut om koncession för fordonsbesiktning	2476
580	Jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av 2 § jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgifter som skall uppbåras för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentrals prestationer	2477

Nr 576

Statsrådets förordning

om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare

Given i Helsingfors den 18 juni 2003

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet, föreskrivs med stöd av 10 och 38 § i arbetarskyddslagen (738/2002) den 23 augusti 2002 och 1 §, sådant det lyder ändrat genom lagar 89/1983 och 1351/1991, lagen den 19 juni 1953 om explosionsfarliga ämnen (263/1953):

1 §

Syfte

Syftet med denna förordning är att förebygga och förhindra fara orsakad av explosiv atmosfär för att därigenom skydda arbetstagarernas säkerhet och hälsa samt upprätthålla allmän säkerhet och förhindra person- och egendomsskador.

2 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas i arbete som avses i arbetarskyddslagen (738/2002) och i vilket kan förekomma faror orsakade av explosiv atmosfär.

Denna förordning tillämpas också i syfte att upprätthålla allmän säkerhet samt förhindra

Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/92/EG; EGT Nr L 023, 28.1.2000, s. 57

person- och egendomsskador till den del det inte någon annanstans föreskrivs om förebyggande av fara orsakad av explosiv atmosfär.

De skyldigheter som uppställts för arbetsgivaren i denna förordning gäller i tillämpliga delar även andra verksamhetsutövare.

Förordningen tillämpas inte på

1) lokaler som används för behandling av patienter,

2) användning av sådana anordningar enligt gasanordningsförordningen (1434/1993) som använder gasformiga bränslen,

3) framställning, hantering, användning, förvaring och transport av explosiva substanser eller instabila kemiska substanser,

4) verksamhet med dagbrott och gruvbrytning, och

5) användning av transportmedel, med undantag av sådana som är avsedda att användas i explosionsfarliga områden.

3 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *explosiv atmosfär* en blandning i vilken den ena delen består av luft med normalt tryck och den andra av brännbara ämnen i form av gas, ånga, dimma eller damm och i vilken förbränningen efter antändning sprider sig till hela den oförbrända blandningen,

2) *explosionsfarligt område* ett område där explosiv atmosfär kan förekomma i sådana mängder att särskilda skyddsåtgärder behövs för att skydda arbetstagarnas hälsa och säkerhet eller upprätthålla allmän säkerhet eller förhindra person- och egendomsskador,

3) *brännbart ämne* ett material som kan bilda explosiv atmosfär, om det inte genom en undersökning av dess egenskaper har visats att det i blandningar med luft inte självt kan sprida en explosion, och

4) *arbetsredskap* sådana maskiner, redskap och andra apparater samt installerade kombinationer av dessa som används i arbete.

4 §

Arbetsgivarens allmänna skyldigheter

För att försäkra arbetstagarnas hälsa och

säkerhet skall arbetsgivaren i enlighet med principerna enligt 5 och 6 § för bedömning av risk och dess betydelse vidta nödvändiga åtgärder, så att

1) det explosionsfarliga området är sådant att arbetet kan utföras på ett säkert sätt, och

2) på det explosionsfarliga området säkerställs en lämplig övervakning i enlighet med principerna för risk bedömning genom användning av lämpliga tekniska hjälpmedel.

5 §

Utredning av explosionsrisk och bedömning av dess betydelse

Arbetsgivaren skall utreda och identifiera risk som orsakas av explosiv atmosfär samt bedöma deras betydelse med beaktande av särskilt följande omständigheter:

1) sannolikheten för att explosiv atmosfär uppstår och förekommer, samt dess varaktighet,

2) sannolikheten för att elektrostatiske urladdningar och andra tändkällor förekommer samt för antändningar orsakade av dessa,

3) installationerna, ämnen som används, processerna och möjlig samverkan av dessa,

4) de förväntade verkningarnas omfattning. När explosionsrisken och dess betydelse bedöms måste även andra faktorer som inverkar på explosionsrisken beaktas.

Dessutom skall de lokaler beaktas som genom öppningen har eller kan få förbindelse med explosionsfarliga områden.

6 §

Förebyggande av och skydd mot explosioner

Arbetsgivaren skall vidta lämpliga tekniska åtgärder eller åtgärder som gäller arbetsorganisationen i syfte att förhindra explosioner och skydda mot eventuella explosioner enligt följande principer:

1) förhindra att explosiv atmosfär bildas, eller, där verksamhetens art inte medger detta, undvika att explosiv atmosfär antänds, och

2) begränsa de skadliga effekterna av en explosion för att säkerställa arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

Vid behov skall dessa åtgärder förenas och

kompletteras med åtgärder som förhindrar att en explosion sprids.

De i 1 mom. avsedda åtgärderna skall ses över regelbundet och alltid när betydande förändringar inträffar.

7 §

Explosionsfarliga områden

Arbetsgivaren skall klassificera de explosionsfarliga områdena i enlighet med bilaga 1 och försäkra sig om att i områdena iaktas minimikraven enligt bilaga 2.

Ingångarna till områden som har klassificerats som explosionsfarliga skall vid behov förses med en skylt enligt bilaga 3.

8 §

Explosionsskyddsdokument

Arbetsgivaren skall se till att det på grundval av den utredning och bedömning som avses i 5 § utarbetas ett explosionsskyddsdokument och att detta hålls aktuellt.

Explosionsskyddsdokumentet skall särskilt innehålla uppgifter om

1) att explosionsrisken har fastställts och dess betydelse har bedömts,

2) att lämpliga åtgärder kommer att vidtas för att uppnå syftet med denna förordning,

3) områden som har klassificerats enligt bilaga 1,

4) de områden på vilka minimikraven i bilaga 2 tillämpas,

5) att arbetsplatsen har planerats, att arbetsredskapen valts och att de och varningsanordningarna används och underhålls med vederbörlig hänsyn till säkerhet och

6) att det ses till att arbetsredskapen används säkert så som det föreskrivs särskilt.

Explosionsskyddsdokumentet skall ha utarbetats innan det arbete som avses i denna förordning påbörjas och det skall ses över när väsentliga ändringar av arbetsplatsen, arbetsredskap eller arbetsorganisationen genomförs.

Explosionsskyddsdokumentet kan utgöra en del av något annat säkerhetsdokument som utarbetas på arbetsplatsen.

9 §

Gemensamma arbetsplatser

På en gemensam arbetsplats skall den arbetsgivare som utövar den huvudsakliga beslutanderätten se till att olika arbetsgivares verksamhet samordnas så som därom särskilt föreskrivs, och arbetsgivaren skall i explosionsskyddsdokumentet anteckna åtgärder och förfaranden i fråga om detta.

10 §

Tillsyn

I fråga om det skydd av arbetstagarna som avses i 2 § 1 mom. utövar arbetarskyddsmyndigheterna tillsyn över att denna förordning iaktas på det sätt som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973) och i fråga om den allmänna säkerheten och förhindrande av person- och egendomsskador enligt 2 § 2 mom. de övervakningsmyndigheter som avses i lagen om explosionsfarliga ämnen (263/1953) så som föreskrivs i nämnda lag och med stöd av den.

11 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2003.

De arbetsplatser som är i bruk när denna förordning träder i kraft skall uppfylla kraven i denna förordning och explosionsskyddsdokument som avses i 8 § skall utarbetas senast den 30 juni 2006.

Om det på arbetsplatser som avses i 2 mom. efter ikraftträdandet av denna förordning genomförs ändringar, utvidgningar eller omorganiseringar som inverkar på säkerheten, skall arbetsgivaren se till att de krav som ställs i denna förordning uppfylls till denna del.

Arbetsredskap som används på explosionsfarliga områden och som har tagits i bruk före ikraftträdandet av denna förordning kan användas efter ikraftträdandet, om arbetsgivaren i den skriftliga riskbedömningen eller i det explosionsskyddsdokument som avses i 8 §

2458

Nr 576

har konstaterat att de kan användas tryggt i en explosiv atmosfär och att de uppfyller de krav som ställs på arbetsredskap enligt punkt A i bilaga 2.

Arbetsredskap som första gången tas i bruk

efter ikraftträdandet av denna förordning och som används på explosionsfarliga områden skall uppfylla kraven på arbetsredskap enligt punkterna A och B i bilaga 2.

Helsingfors den 18 juni 2003

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Direktör Leo Suomaa

*Bilaga 1***KLASSIFICERING AV OMRÅDEN DÄR EXPLOSIV ATMOSFÄR KAN FÖREKOMMA**

Explosionsfarliga områden skall klassificeras i zoner efter hur ofta explosiv atmosfär uppstår och hur länge denna varar.

Denna klassificering avgör omfattningen av de åtgärder som skall vidtas i enlighet med del A i bilaga 2.

Zon 0

Ett område där explosiv atmosfär bestående av en blandning av lättantändliga ämnen i form av gas, ånga eller dimma och luft förekommer kontinuerligt, under längre tidsperioder eller ofta.

Zon 1

Ett område där explosiv atmosfär bestående av en blandning av lättantändliga ämnen i form av gas, ånga eller dimma och luft förväntas uppstå ibland under normala förhållanden.

Zon 2

Ett område där explosiv atmosfär bestående av en blandning av lättantändliga ämnen i form av gas, ånga eller dimma och luft inte förväntas uppstå under normala förhållanden men, när den ändå gör det, endast har kort varaktighet.

Zon 20

Ett område där explosiv atmosfär i form av ett moln av brännbart damm i luft förekommer kontinuerligt eller under längre tidsperioder eller ofta.

Zon 21

Ett område där explosiv atmosfär i form av ett moln av brännbart damm i luft ibland förväntas uppstå under normala förhållanden.

Zon 22

Ett område där explosiv atmosfär i form av ett moln av brännbart damm i luft inte förväntas uppstå under normala förhållanden men som, om den ändå förekommer, har kort varaktighet.

Anmärkningar:

1. Lager, avlagringar och högar av brännbart damm skall behandlas som vilken annan källa som helst som kan bilda en explosiv atmosfär.

2. Normala förhållanden innebär att anläggningar används på avsett sätt.

A. MINIMIKRAV FÖR FÖRBÄTTRING AV SÄKERHET OCH HÄLSA FÖR ARBETSTAGARE SOM KAN UTSÄTTAS FÖR FARA ORSAKAD AV EXPLOSIV ATMOSFÄR

Inledande anmärkning

Denna bilaga tillämpas

— på områden som klassificeras som explosionsfarliga enligt bilaga 1, i alla situationer när detta föranleds av utformningen av arbetsplats, arbetsstation, utrustning eller ämnen som används eller av de faror som uppstår i verksamheten till följd av explosiv atmosfär,

— på utrustning i andra områden än sådana som klassificerats som explosionsfarliga vilken behövs för eller bidrar till att säkerställa att anordningar i ett explosionsfarligt område används på ett säkert sätt.

1. Organisatoriska åtgärder

1.1. Utbildning av arbetstagare

Arbetsgivaren måste tillhandahålla tillräcklig och lämplig utbildning med avseende på skydd mot explosioner för arbetstagare sysselsätta på samtliga områden där explosiv atmosfär kan uppstå.

1.2. Skriftliga instruktioner och arbetstillstånd för farliga arbeten

När så krävs i explosionsskyddsdocumentet

— skall arbete i explosionsfarliga områden utföras enligt skriftliga instruktioner från arbetsgivaren,

— skall ett system med arbetstillstånd tillämpas för att utföra såväl farlig verksamhet som sådan verksamhet som kan påverka annat arbete och därvid orsaka risker.

Arbetstillstånd skall innan arbetet påbörjas utfärdas av en person som är utnämnd av arbetsgivare och som har särskilt ansvar för denna uppgift.

2. Skyddsåtgärder mot explosioner

2.1. Varje läcka, utsläpp, avsiktligt eller inte, av brandfarliga gaser, ångor, dimmor eller brännbart damm som kan leda till fara för explosion skall på lämpligt sätt avledas eller överföras till ett säkert område eller, om detta inte är möjligt, inneslutas på ett säkert sätt eller oskadliggöras genom någon annan lämplig metod.

2.2. Om explosiv atmosfär innehåller olika typer av lättantändliga och/eller brännbara gaser, ånga, dimma eller damm skall skyddsåtgärder vara anpassade för största möjliga fara.

2.3. Vid förebyggande av tändkällor enligt 6 § skall elektrostatiske urladdningar beaktas som härrör från arbetstagare eller arbetsmiljö, vilka bär på eller skapar laddning. Arbetstagare skall utrustas med lämpliga arbetskläder bestående av material som inte ger upphov till elektrostatiske urladdningar som kan antända explosiv atmosfär.

2.4. Anläggningar, arbetsredskap, utrustning, skyddssystem och varje tillhörande anslutningsanordning skall endast tas i bruk om explosionsskyddsdocumentet, som grundar sig på bedömning av risk och dess betydelse, visar att de med säkerhet kan användas i explosiv atmosfär. Nödvändiga åtgärder skall vidtas för att förhindra sammanblandning av anslutningsanordningar.

2.5. Arbetsgivaren bör säkerställa att den arbetsplats, arbetsredskap och anslutningsanordning som görs tillgänglig för arbetstagare har utformats, konstruerats, monterats och installerats samt underhålls och används på ett sådant sätt att explosionsrisken minimeras. Om en explosion skulle inträffa skall den fås under kontroll så snabbt som möjligt och dess utbredning skall minimeras. Åtgärder vidtas för att minimera de risker arbetstagare löper på grund av de fysiska effekterna av en explosion.

2.6. Vid behov skall arbetstagare varnas genom ljus- eller ljudsignaler och utrymmas från arbetsplatsen innan explosionsgränsen nås.

2.7. Utrymningsvägar skall ordnas och de skall underhållas i enlighet med explosionsskyddsdocumentet, för att arbetstagarna vid händelse av fara snabbt och säkert kan lämna farliga platser.

2.8. Innan en arbetsplats med områden där explosiv atmosfär kan uppstå tas i bruk för första gången skall den inspekteras i syfte att verifiera explosionssäkerheten. Alla nödvändiga betingelser för att garantera explosionsskyddet skall upprätthållas. Inspektionen skall utföras av personer i arbetsgivarens tjänst eller av andra som har förvärvat kompetens på området för explosionsskydd genom sin erfarenhet eller yrkesutbildning.

2.9. Om utredningen av risken och bedömningen av dess betydelse visar att det är nödvändigt

— måste det vara möjligt att vid strömavbrott, om strömavbrottet kan medföra ytterligare risker, hålla anordningar och skyddssystem i säker drift oberoende av den övriga anläggningen,

— måste det vara möjligt att genom manuellt överordnat kommando stänga av anordningar och skyddssystem som ingår i automatiska processer som avviker från avsedda driftförhållanden, förutsatt att säkerheten inte minskas därigenom,

— måste lagrad energi avledas så snabbt och säkert som möjligt eller isoleras så att den inte längre utgör en fara när nödstoppsystem aktiveras.

B. KRITERIER FÖR VAL AV ANORDNINGAR OCH SKYDDSSYSTEM

Om explosionsskyddsdocumentet, grundat på en bedömning av risk och dess betydelse, inte anger annat, skall arbetsredskap och skyddssystem i alla områden där explosiv atmosfär kan uppstå väljas på grundval av kategorierna i förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (917/1996).

Därvid skall särskilt anordningar i följande utrustningskategorier användas i zoner som klassificerats enligt bilaga 1, under förutsättning att de är lämpliga för gaser, ångor eller dimmor eller damm i tillämpliga fall

- i zon 0 eller zon 20, utrustning i kategori 1,
- i zon 1 eller zon 21, utrustning i kategori 1 eller 2,
- i zon 2 eller zon 22, utrustning i kategori 1, 2 eller 3.

**Varningsskylten enligt 7 § 2 mom.
för utmärkning av områden där explosiv atmosfär kan uppstå:**

Område där explosiv atmosfär kan uppstå

Kännetecken:

Varningsskylten är triangelformad och den har svarta bokstäver på gul botten med svart bård. Den gula färgen skall täcka minst 50 % av skyltens yta.

Nr 577

Statsrådets förordning**om krav för säkerhet och hälsa på arbetsplatsen**

Given i Helsingfors den 18 juni 2003

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet, föreskrivs med stöd av arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002):

1 §

Tillämpning

De krav för säkerhet och hälsa som föreskrivs i denna förordning skall iakttas i sådant arbete som arbetarskyddslagen (738/2002) tillämpas på. Denna förordning tillämpas inte på

- 1) fordon, arbetsplatser inne i transportmedel eller transportmedel som används utanför arbetsplatsen,
- 2) byggnadsarbete,
- 3) gruvdrift och dagbrottsbrytning,
- 4) jord- och skogsbruksarbeten som utförs någon annanstans än i byggnader.

I fråga om skeppsarbete iakttas 9 § 1 mom. och 16 § 3 mom. i denna förordning endast i tillämpliga delar. Om säkerheten vid byggnadsarbeten bestäms särskilt.

I fråga om planering, uppförande och säkerhet vid användningen av byggnader som används eller är avsedda att användas som arbetsplats samt i fråga om arrangemangen för förebyggande av olycksfall och begränsning av skador samt räddningsverksamhet på arbetsplatsen gäller dessutom vad som särskilt bestäms om dem.

2 §

Arbetsgivarens allmänna skyldigheter

Arbetsgivaren skall se till att arbetsplatsen uppfyller kraven i denna förordning och att

arbetsplatsen och de säkerhetsanordningar och andra anordningar som används där underhålls, rengörs och kontrolleras regelbundet och på ändamålsenligt sätt. Fel som konstateras på arbetsplatsen och som kan påverka arbetstagarnas hälsa och säkerhet skall rättas till så fort som möjligt.

Bestämmelserna i 3—17 § i denna förordning skall iakttas då de särdrag som utmärker arbetsplatsen, verksamheten, förhållandena eller riskerna kräver det.

3 §

Sittplatser

På arbetsplatsen skall arbetstagarna ha tillgång till ändamålsenliga sittplatser, då arbetet utan men kan utföras sittande, samt i övrigt för användning vid vila, då tillfälle därtill finns.

4 §

Mat- och vilrum

De mat- och vilrum som är avsedda för arbetstagarna skall vara lämpliga för ändamålet och tillräckligt rymliga. I ett för detta ändamål reserverat utrymme eller rum skall det finnas tillräckligt många bord samt sittplatser med ryggstöd i förhållande till antalet arbetstagare. Vid behov skall det finnas ändamålsenliga anordningar för förvaring och uppvärmning av medhavd mat och dryck.

Rådets direktiv 89/654/EEG; EGT nr L 393, 30.12.1989, s. 1

2 430301/94

5 §

Omklädningsrum

Omklädningsrummen skall vara lätt tillgängliga och tillräckligt rymliga i förhållande till arbetets art och antalet arbetstagare. I dem skall det finnas sittplatser.

Arbetstagarna skall ha möjlighet att låsa in sina kläder. Det skall finnas separata förvaringsutrymmen för arbetskläder och för andra kläder, om de farliga ämnen som används i arbetet, fukt, smuts och andra motsvarande omständigheter förutsätter det. Vid behov skall det finnas ett utrymme för torkning av kläderna.

6 §

Tvättrum och toaletter

Tvättrummen skall vid behov vara uppvärmda och i dem skall det finnas tillgång till varmt tvättvatten. I dem skall också finnas behövt antal tvättanordningar och vid behov bad- eller duschanordningar eller bastu. Om tvättrummen är skilda från omklädningsrummen skall det vara möjligt att lätt röra sig mellan dem. Det skall vid behov finnas skilda tvätt-, omklädnings- och vilrum samt toaletter för män och kvinnor.

7 §

Bostadsutrymmen

Om de sanitära kraven på bostadsutrymmen som arbetsgivaren eventuellt reserverar för arbetstagarna på arbetsplatsen eller i dess närhet bestäms särskilt.

8 §

Rum för första hjälpen

Arbetsplatsens rum för första hjälpen eller annat för första hjälpen avsett utrymme skall vara beläget och dimensionerat så att det vid behov är lättillgängligt för bårtransporter. Med tanke på olycks- eller sjukdomsfall skall det en gång i månaden kontrolleras att utrustningen för första hjälpen är tillräcklig och ändamålsenlig samt att förvaringsplatsen för den är ändamålsenlig.

9 §

Arbetsplatsens rymlighet och ventilation

I arbetsrummet skall det finnas luft minst tio kubikmeter för varje arbetstagare. Vid beräkningen av detta beaktas högst tre och en halv meter av arbetsrummets höjd.

Om maskinell ventilation används på arbetsplatsen, skall den hållas i funktionsdugligt skick. Sådan smuts och andra föroreningar i anordningen som kan medföra akuta men för arbetstagarnas hälsa skall avlägsnas. Ventilationen skall fungera så att den inte medför men eller fara för arbetstagarnas hälsa.

När det är nödvändigt för arbetstagarnas hälsa och säkerhet skall ventilationsanordningen förses med ett kontrollsystem som visar eventuella funktionsstörningar.

10 §

Arbetsplatsens belysning

Belysningen på arbetsplatsen skall monteras i arbetsutrymmen, gångar och på andra ställen på arbetsplatsen så, att den inte medför ytterligare fara för arbetstagarnas säkerhet och hälsa. På arbetsplatsen skall finnas tillräcklig utomhusbelysning om dagsljuset inte räcker.

Underjordiska utrymmen, fönsterlösa byggnader eller delar av byggnader, vilka används som arbetsplats, eller andra sådana arbetsplatser där arbetstagarna är speciellt utsatta för fara om den artificiella belysningen råkar i olag skall vara försedda med tillräcklig reservbelysning.

Kan för arbete under jord eller för annat därmed jämförbart arbete annan belysning inte ordnas eller det inte skäligen kan krävas att sådan belysning ordnas, kan av arbetstagaren medförd belysningsanordning användas där.

11 §

Golv, trappor och gångar

Arbetsplatsens golv, trappor och gångar skall hållas i sådant skick att risken för att arbetstagarna skall halka, snava eller falla är så liten som möjligt.

På ställen, där arbetstagarna medan de utför arbete eller rör sig på arbetsplatsen löper fara att falla eller att skadas av fallande eller vältande föremål, skall med hänsyn till arbetets art finnas ändamålsenliga skydds-räck, inhägnader, skyddstak eller andra säkerhetsanordningar. För arbetstagarna skall säkert tillträde ordnas till de platser där arbetet utförs.

12 §

Fönster

Arbetstagarna skall kunna öppna, stänga, reglera eller fästa fönster, takfönster eller fläktar på ett säkert sätt. Öppna fönster eller fläktar får inte medföra fara för arbetstagarna.

Fönster och glasväggar i arbetsrum skall med beaktande av arbetets art vara av sådant material eller så skyddade att arbetstagarna i sitt arbete inte blir utsatta för solvärme som är skadlig för hälsan. Öppna fönster får inte medföra fara för arbetstagarna.

Fönster och takfönster skall i planerings-skedet utformas för eller på annat sätt förses med sådan utrustning som gör det möjligt att rengöra dem utan fara för de arbetstagare som utför detta arbete eller för de arbetstagare som finns i byggnaden eller i dess närhet.

13 §

Dörrar och portar

Genomskinliga dörrar skall vara försedda med ändamålsenlig märkning som gör det lättare att upptäcka dem. Svängdörrar och svängportar skall vara genomskinliga eller försedda med en genomskinlig sektion. Skjutdörrar skall vara försedda med en säkerhetsanordning som hindrar dem från att spåra ur och välta. Lyftdörrar och lyftportar skall vara försedda med en mekanism som hindrar dem från att falla ned.

Mekaniska dörrar och portar skall fungera så att arbetstagarna inte utsätts för någon olycksrisk. De skall vara försedda med nödstoppsanordningar som är lätta att känna igen och som är placerade på ett lätt tillgängligt ställe. Om dörrarna och portarna inte öppnas automatiskt vid strömavbrott, skall de också kunna öppnas manuellt.

I omedelbar närhet av portar som huvudsakligen är avsedda för fordonstrafik skall finnas särskilda dörrar för gående, om det inte är riskfritt för gående att passera via de portar som är avsedda för fordonstrafik. De särskilda dörrarna för gående skall vara tydligt markerade och får inte blockeras.

14 §

Förbindelseleder och riskområden

Förbindelseleder, inklusive portar, fasta stegar samt lastningsplattformar och lastningsramper, skall placeras och dimensioneras så att gående eller fordon lätt kan använda dem på ett säkert och ändamålsenligt sätt utan att de arbetstagare som arbetar i närheten av dessa förbindelseleder utsätts för fara.

Förbindelseleder som är avsedda för gående och för godstrafik skall dimensioneras efter antalet möjliga användare och verksamhetens art på arbetsplatsen. Om transportmedel används på förbindelselederna skall ett tillräckligt och säkert gångutrymme reserveras för gående. Förbindelseleder som är avsedda för fordonstrafik skall placeras så att sikten är tillräcklig och så att det finns tillräckligt med utrymme för att öppna dörrar och portar samt för gångvägar, gångar och trappor.

Kan den fara som flyttningar av gods eller transportanordningarna medför annars inte undvikas, skall skyddsutrymmen ordnas för arbetstagarna och upprätthållandet av säkerheten tryggas med hjälp av signalanordningar samt lämpliga skyddsanordningar och skyddsmedel.

15 §

Särskilda åtgärder för rulltrappor och rullramper

Rulltrappor och rullramper skall fungera på ett säkert sätt. De skall vara försedda med behövliga säkerhetsanordningar och med nödstoppsanordningar som är lätta att känna igen. Nödstoppsanordningarna skall placeras på ett lätt tillgängligt ställe.

16 §

Arbetsplatsens brandsäkerhet och räddning i nödsituationer

Arbetsplatsen och arbetet skall ordnas så, att risken för brand eller annan olycka är så liten som möjligt. Avfall och andra för arbetet onödiga ämnen som kan antändas skall avlägsnas.

Förfarandet för att varna arbetstagare om brand skall vara ordnat så, att alarmeret och vem alarmeret åsyftar tydligt kan uppfattas överallt på arbetsplatsen och så att det samtidigt kan konstateras vem alarmeret gäller. Primärläckningsredskapen skall vara lätta att komma åt.

Vid eldsvåda och i andra motsvarande risksituationer skall arbetstagarna snabbt och så säkert som möjligt kunna avlägsna sig från alla de platser där arbetet utförs. Byggnaders utgångar och vägen till utgångarna skall leda ut från arbetsplatsen eller till ett säkert område så direkt som möjligt och de får inte vara försedda med skjut- eller svängdörrar. Dörrarna skall under den tid arbete utförs eller människor annars vistas på arbetsplatsen vid behov kunna öppnas från vardera hållet. Vid behov skall utgångarna och vägen till dem förses med ändamålsenlig reservbelysning.

17 §

Skydds- och räddningsanvisningar till arbetstagarna

Arbetstagarna skall meddelas behövliga

Helsingfors den 18 juni 2003

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

skyddsanvisningar angående hanteringen av eld, utförande av brandfarligt arbete, hanteringen och förvaringen av eldfarliga eller explosiva ämnen, ändamålsenligt begagnande av ventilationsanordningar vid brand, brandalarm, alarmering av brandkåren, stängning av branddörrar och snabbt utrymmande vid behov samt angående andra åtgärder, som med tanke på brand eller då brand inträffar skall beaktas med hänsyn till förhållandena på arbetsplatsen.

18 §

Samarbete

Om samarbete och information mellan arbetsgivare och arbetstagare bestäms särskilt.

19 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2003. Genom denna förordning upphävs statsrådets beslut av den 10 juni 1999 om krav för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen (728/1999).

Arbetsplatser som redan tagits i bruk då denna förordning träder i kraft och som då uppfyller kraven i det statsrådsbeslut som avses i 1 mom. anses uppfylla kraven också i denna förordning. Arbetsplatser som tas i bruk första gången eller som ändras eller utvidgas efter att denna förordning trätt i kraft skall uppfylla kraven i denna förordning.

Äldre regeringssekreterare Antti Posio

Nr 578

Statsrådets förordning om arbets säkerheten vid elementbyggande

Given i Helsingfors den 18 juni 2003

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet föreskrivs med stöd av arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Kraven på säkerhet och hälsa i denna förordning skall iakttas vid elementbyggande då byggnader eller konstruktioner eller andra anordningar helt eller delvis byggs av element. Dessa bestämmelser om elementbyggande tillämpas på nybyggnader och renovering och underhåll av byggnader och andra konstruktioner ovan eller under jord eller i vatten samt på installationsarbeten och rivningsarbeten, mark- och vattenbyggnad och planering av byggande i anslutning därtill.

På elementbyggande tillämpas statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbeten (629/1994) och social- och hälsovårdsministeriets beslut om användning av arbetsställningar och fallskydds konstruktioner vid byggnadsarbeten (156/1998).

2 §

Definitioner

Med termerna gällande elementbyggande avses det som föreskrivs nedan i denna förordning.

Ett *element* är en prefabricerad konstruktion eller del därav som i ett bestämt arbetsskede behandlas som en fast helhet och

som på grund av vikt eller form förutsätter att en lyftanordning används. Element kan vara av betong, stål, metall, trä, glas, plast eller annat material.

Elementbyggande är sådant byggande där byggnader eller andra konstruktioner helt eller delvis uppförs av element. Elementbyggande är byggande som avses i statsrådets beslut om säkerhet vid byggnadsarbeten. Utöver planering och projektering av byggande omfattar elementbyggande mottagande av element på byggplatsen, lagring, lyft och flytt, montering, fastsättning, stöttning, tillverkning av fogkonstruktioner, lödfogning, svetsning, fogning, tätning, assisterande arbeten och andra motsvarande arbeten.

Montering innebär lyft och flytt av ett element, styrning av elementet till dess plats, tillfällig stöttning och fastgörande av element samt sådana arbetsskedena i anslutning därtill som utförs på monteringsstället.

Gemensam byggarbetsplats är en arbetsplats där en arbetsgivare utövar den huvudsakliga bestämmanderätten och där samtidigt eller efter varandra flera än en arbetsgivare eller egenföretagare som arbetar mot ersättning är verksamma på sådant sätt att arbetet kan inverka på andra arbetstagares säkerhet eller hälsa.

Byggherre är en person eller organisation, som styr eller övervakar byggprojektet.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet är en huvudentreprenör eller, om en sådan inte finns, den byggherre eller någon annan som leder eller övervakar byggprojektet.

Egenföretagare är en person som utför arbete på basis av ett ackord- eller underleverantörsarbete eller något annat sådant avtal som avser en arbetsprestation, dock inte arbetsavtal, och som inte har arbetstagare i sin tjänst på arbetsplatsen.

Huvudprojekterare är en person vars uppgift är att ansvara för utformningen av byggnaden som helhet och se till att projektbeskrivningen och specialbeskrivningarna utgör en helhet som uppfyller de säkerhetskrav som ställs på genomförande av elementbyggande.

Planerare är en person vars uppgift är att sörja för att som separatuppgifter utarbetade planer för konstruktioner, byggnadsdelar eller system uppfyller de säkerhetskrav som ställs på genomförande av elementbyggande.

2 kap.

Planering av elementbyggande

3 §

Planering och byggförberedelser

Föreskrifter om beaktande av säkerheten vid planeringen av byggprojekt och vid projektering av byggnadsprojekt samt om säkerhetsplanering av byggnadsarbetena finns i statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbetena.

Byggherren skall i den dokumentation för planering och projektering av byggnadsarbetet som avses i 5 § statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbetena beakta för elementbyggande nödvändig säkerhetsinformation. I dokumentationen skall byggherren ge planeraren tillräckliga utgångsuppgifter om byggprojektets egenskaper och art och om förhållandena på byggplatsen samt ett projekteringsuppdrag i vilket ingår krav på att säkerheten i arbetet beaktas i elementbyggandet.

Vid projekteringen av ett byggprojekt som genomförs i form av separata entreprenader, skall byggherren eller den som styr eller övervakar projektet, för att garantera säkerheten för arbetstagarna och andra som arbetar på arbetsplatsen, fastställa regler för samordnande av de olika entreprenörernas arbete och de olika arbetsmomenten.

I planeringen av byggprojektet skall det sörjas för att säkerheten i elementbyggandet beaktas. I planeringen skall lämnas tillräcklig information om hur elementen skall lyftas och hanteras på ett säkert sätt samt om utrustning för fastgörande av monteringsplattformar, skyddsräck eller andra motsvarande säkerhetsanordningar som behövs under arbetets gång. Dessutom skall det ges tillräcklig information för tillfälligt stöttande av elementen och för slutgiltig fastsättning så att stabiliteten under byggnadsskedet bevaras i alla olika skeden av monteringsarbetet.

I de geotekniska planer som gäller byggandet skall även tillfälliga laster som lyftanordningar och lagringen av elementen medför beaktas.

4 §

Säkerhetsplaneringen av elementbyggande

Den som i huvudsak genomför byggprojektet skall i den säkerhetsplanering av byggarbetena som avses i 7 § statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbetena beakta de särskilda säkerhetsåtgärderna vid elementbyggande. Den som i huvudsak genomför byggprojektet skall identifiera och reda ut de olägenheter och risker som orsakas av elementbyggandet, planera deras förebyggande med parterna samt, när de inte kan undanröjas, i samarbete med parterna bedöma deras betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa.

5 §

Planeringen av användningen av byggarbetsplatsområdet

Den som i huvudsak genomför byggprojektet skall i planeringen av den användning av byggarbetsplatsområdet som avses i 8 § statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbetena särskilt uppmärksamma åtminstone följande:

1) mottagnings- och lagringsplatser för element,

2) placeringen av lyftkranar och lyftplatser och därvid att de som utför lyftarbetet har en så god sikt till elementlagret och monteringsobjektet som möjligt,

3) kranarnas lyfradier och lyftkapaciteter,
4) de vägar för flytt- och transporttrafik där element transporteras samt trafikanslutningarna för byggplats- och persontrafiken, samt

5) placeringen av personlyftanordningar och tillträdesvägar och uppgångsleder.

Den i 1 mom. avsedda planen skall uppdateras.

Den som i huvudsak genomför byggprojektet skall sörja för att underlaget för elementens lagringsplatser, transportlederna, lyftplatserna för kranar samt hanterings- och lastningsplatserna är sådant att markytan inte ger efter eller att det uppstår formförändringar som äventyrar säkerheten i arbetet. Om man inte är säker på underlagets bärförmåga och stabilitet måste detta undersökas med hjälp av en tillförlitlig metod, och vid behov skall underlaget förstärkas.

3 kap.

Plan för montering

6 §

Plan för montering av element

Planen för monteringen av element skall finnas i skriftlig form på byggarbetsplatsen. Av monteringsplanen skall framgå uppgifter om de element som används, deras lyft och montering, elementens monteringsordning, mätningssystem och toleranser, minimistöd- ytor, tillfälligt stöttande under monteringen, den slutliga fastsättningen av elementen samt arbetsplattformar och fallskydd. I planen för monteringen av elementen skall lämnas nödvändig information om åtminstone de saker som ingår i referensförteckningen i bilagan till denna förordning.

Vid utarbetande av planen för montering av element skall de arbetarskyddskrav som olika parter ställer på elementbyggande beaktas.

Av monteringsplanen för element skall vid behov framgå konstruktionsplanerarens uppgifter om bevarandet av stabiliteten hos enskilda element och hos hela konstruktionen i olika arbetskedan medan monteringsarbetet pågår.

Monteringsplanen för element skall godkännas på behörigt sätt av de olika planerarna.

I monteringsplanen för element skall i fråga om lyft anges lyftanordningarna, lasternas vikter enligt elementtyp, lyftplatserna, lyftutrustningar enligt elementtyp, styrningen av lyften och möjliga begränsningar. I monteringsplanen skall för element väljas en tornkran, en mobilkran eller någon annan kran med tillräckliga prestanda och övriga för ändamålet lämpliga egenskaper. Lyftkapaciteten och räckvidden hos lyftanordningen skall vara tillräcklig. Lyftfästena hos elementen, exempelvis lyftkrokarna, skall fastställas i detalj.

Monteringsplanen för element skall innehålla uppgifter som behövs för en trygg användning av elementens lagringsställningar. Då lagringssättet bestäms skall bland annat placeringen av tyngdpunkterna hos höga element och elements osymmetriska form beaktas. Vid lagringen av element skall elementtillverkarens anvisningar beaktas.

Monteringsplanen för element skall innehålla anvisningar om tillfällig stöttning och nedmonteringen av stöttningsmedel med hänsyn till de belastningar som orsakas av stöttningsmedel och förhållandena. Dessutom skall det utredas vilka åtgärder som måste vidtas för att tillräcklig hållfasthet, stabilitet och sidoriiktad hållfasthet av delvis monterade konstruktioner skall uppnås samt i samband med användningen av tillfälliga förband och stöd. Anvisningar skall vara uppgjorda enligt monteringskedje och i dem skall elementtillverkarens anvisningar för enskilda produkter iaktas.

I stöttningsplanen av elementen skall särskild uppmärksamhet ägnas säkerheten i arbetet då det gäller balkar, takfackverk, till formen asymmetriska element, avsmalningar eller fästnanordningar för plattor, snett monterade hållplattor samt element som monteras i avvikande placeringsföljd.

4 kap.

Säkerheten i arbetet vid elementbyggande

7 §

Information och samarbete på gemensamma byggarbetsplatser

På en gemensam byggarbetsplats skall den

som i huvudsak genomför byggprojektet med hänsyn till elementbyggandets art säkerställa att arbetsgivaren och dennes arbetstagare har fått nödvändiga uppgifter och anvisningar om de risker och olägenheter på arbetsplatsen som är förknippade med elementbyggandet samt om förhållningsregler gällande säkerheten i arbetet.

På en gemensam byggarbetsplats skall arbetsgivare och egenföretagare med hänsyn till elementbyggandets art var för sig och genom tillräckligt samarbete se till att verksamheten inte äventyrar arbetstagarnas säkerhet och hälsa. Egenföretagare skall iaktta de säkerhetsanvisningar för arbetsplatsen som de får av den som i huvudsak genomför byggprojektet på den gemensamma byggarbetsplatsen.

8 §

Besiktningar på byggarbetsplatsen

Bestämmelser om besiktningar på byggarbetsplatserna ingår i 11—15 § statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbeten. Bestämmelser om besiktningar av lyftkranar ingår i statsrådets beslut om anskaffning, trygg användning och besiktning av maskiner och annan arbetsutrustning som används i arbete (856/1998).

9 §

Undervisning och handledning

Arbetsgivaren skall ge arbetstagare introduktion i arbetet, tillräcklig information och tillräckliga anvisningar om riskerna i elementbyggande samt om avvärjandet av riskerna. Därtill skall arbetsgivaren se till att arbetstagaren får tillräcklig handledning om åtminstone följande:

- 1) arbetsförhållandena och arbetsskedena inom elementbyggandet,
- 2) arbetsmetoderna i samband med exempelvis lagring, lyft, montering och fallskydd,
- 3) trygg användning av arbetsredskap, exempelvis trygg fastsättning och användning av lyfthjälpmedel, och
- 4) trygga arbetsrutiner, exempelvis åtgärder för att förverkliga fallskyddsplanen.

I elementbyggandet skall detaljerad undervisning och handledning ges enligt de aktuella arbetsmetoderna innan ett nytt arbete och en ny arbetsuppgift påbörjas, då arbetsuppgifterna ändras samt innan nya arbetsredskap och arbetsmetoder tas i bruk. Arbetstagarna skall få handledning i fråga om elementtillverkarnas anvisningar. Undervisningen och handledningen skall vid behov kompletteras.

Arbetstagaren skall iaktta de anvisningar som arbetsgivaren ger utifrån sina befogenheter.

10 §

Lyft av element från transportmedel till upplag och lagring av element

Före lyft och förflyttning av element skall det fastställas att elementets beskaffenhet är behörig och att de inte har skador förorsakade av transport eller förflyttning. Lossningen av elementlasten skall genomföras enligt tillverkarens anvisningar.

Vid lyft och förflyttning av element till lagerplatsen får dessa inte lyftas över en arbetstagar. Stabiliteten hos transportfordonet får inte äventyras då elementen lossas. När elementen lagras skall de stödas och bindas så att de inte kan falla, stjälpas, flytta på sig eller glida. Då fallhöjden är över två meter skall ställningen förses med ett ändamålsenligt skyddsräck. Det skall finnas ändamålsenliga säkra förbindelseleder på lagringsplatsen. Elementlagrets stabilitet får inte äventyras vid lyft i samband med in- och utlagring.

Varje enskilt element skall förses med nödvändiga identifikationsuppgifter om elementtillverkare, elementets vikt samt anvisningar om hur elementet skall lyftas på ett säkert sätt (lyftfästen, lyftkrokar). Vid behov skall på byggarbetsplatsen finnas uppgifter om elementens jämviktsställena. Omärkta element får inte lyftas, transporteras eller monteras utan tillförlitlig utredning.

Den som sänder element för transport skall ge nödvändiga anvisningar om lastning, lossning och montering av elementen. Ett element eller en förpackning vars totalvikt är minst 1 000 kilogram, skall förses med en synlig och beständig beteckning av vilken totalvikten framgår. Om elementets exakta vikt inte är känd skall en ungefärlig vikt anges.

11 §

Fallskydd

Den som i huvudsak genomför byggprojektet skall se till att en fallskyddsplan tillämpas på byggplatsen för att avvärja risken för fall och se till att planen innefattar praktiska lösningar för fallskydd vid kanterna på arbetsplattformar och förbindelseleder och vid olika öppningar som föranleds av byggarbetet.

De olika parterna i elementbyggandet skall i samarbete och för egen del vidta åtgärder för att upprätta fallskydd så som anges i statsrådets beslut om säkerheten vid byggnadsarbeten och i social- och hälsovårdsministeriets beslut om användning av arbetsställningar och fallskyddskonstruktioner vid byggnadsarbeten exempelvis med hjälp av skyddsräcken, skyddslock, skyddsnet eller passagehinder. Om det inte är möjligt att använda fallskyddskonstruktioner eller fallskyddsanordningar skall fallskyddet säkerställas med hjälp av personlig skyddsutrustning såsom säkerhetssele och säkerhetsbälte. Fastsättandet av säkerhetsselar och säkerhetsbälten skall planeras och genomföras i enlighet med de olika byggnadsskedena allt eftersom byggarbetet framskrider. En skyddskonstruktion som avlägsnats på grund av monteringen av ett element skall sättas in på nytt omedelbart efter att monteringen av elementet avslutats.

12 §

Lyft och montering av element

Element skall lyftas och monteras enligt monteringsplanen och de anvisningar som elementets tillverkare gett. Om en avvikelse från planerna eller anvisningarna inte kan undgås, skall det bedömas i vilken utsträckningen säkerheten påverkas av ändringen, och vid behov skall ändringen först godkännas av den som gjort upp planen i fråga innan arbetet kan fortgå. Ändringarna skall antecknas i planerna. För svåra lyftarbeten skall vid behov utarbetas en lyftplan.

Parterna i lyftarbetet skall tillsammans och för egen del innan lyftarbetet inleds se till att markytan på lyftplatserna för lyftkranarna har

en tillräcklig bärförmåga. Under lyftkranarnas stödben skall tillräckligt stora stödunderlag eller andra stödkonstruktioner användas.

Lyft- och transportredskap skall vara lämpliga för användningsändamålet och försedda med behövliga besiktningsmärkningar.

Vid monteringen av element skall användas tornkran, mobilkran eller någon annan kran med tillräckliga prestanda och övriga för ändamålet lämpliga egenskaper. En kran med otillräckliga prestanda eller som i fråga om lasthanteringen eller andra egenskaper inte lämpar sig för montering får inte användas som monteringskran.

Kranföraren eller den arbetstagare som styr monteringsarbetet skall ha fri sikt till lagringsplatsen för elementen och till monteringsplatsen. Styrningen av lyften skall ske med hjälp av radiotelefoner, handsignaler eller en ändamålsenlig krankamerautrustning så att lyftarbetet kan utföras på ett säkert sätt. Det skall utses en särskild person som ger handsignalerna, och denna person skall ges handledning om godkänd signalering.

Innan monteringsarbetet påbörjas skall man försäkra sig om att det inte befinner sig personer under monteringsstället medan monteringen pågår. Vid behov skall en vakt placeras ut. Byggnadsavfall och byggnadsmaterial som medför fara för säkerheten skall avlägsnas från monteringsstället.

Vid lyft av element skall det förhindras att elementet pendlar farligt och stöter mot redan monterade element eller andra byggnadsdelar. Vid behov skall styrlina eller andra liknande hjälpmedel användas.

13 §

Stötning och infästning av element

Innan monteringsarbetet påbörjas skall skicket hos de konstruktioner som skall bära upp elementet granskas. Det får inte finnas skadliga brott eller sprickor i dem. Stödytorna skall vara jämna och rena. Elementens fästningsanordningar skall vara i skick och på plats. Varje element skall före monteringen besiktas okulärt enligt elementplanerarens och tillverkarens anvisningar. Särskild uppmärksamhet skall ägnas lyftkrokarna och de

för stöttning och fästning av elementet nödvändiga anordningarna.

Vid monteringen av elementen skall man sörja för tillräcklig bärförmåga och stabilitet hos delvis monterade konstruktioner och för att nödvändiga förband och stöd används samt för sidoriiktad hållfasthet. Elementen skall fästas slutgiltigt i ett så tidigt skede som möjligt.

Lyftanordningar får inte avlägsnas innan det säkerställts att elementen hålls fast och att stöttningen överensstämmer med monteringsplanens anvisningar. Stöttningarna får inte nedmonteras innan den slutgiltiga fästningen gjorts.

5 kap.

Tilläggsföreskrifter om särskilda material

14 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med betongelement

Betongelement får inte lyftas eller monteras förrän betongen har uppnått en sådan hållfasthet som krävs. Med betongelementen skall levereras uppgifter om datum för tillverkningen av betongelementen.

I monteringsplanen för betongelement skall bland annat åtminstone följande beaktas:

1) konstruktionsmaterialen för fogar, exempelvis stålqualitet, betongklass och motsvarande information,

2) svetsfogarnas svetsningssätt, exempelvis svetsningsklasser,

3) anvisningar för skyddande av gjutmassan mot skadlig inverkan av vädret, exempelvis köld, samt

4) andra faktorer som väsentligt inverkar på hållfastheten i fogarna.

I stöttningen av betongelement i monteringskedet och vid fastställandet av minimistödytor skall åtminstone bland annat följande utredas:

1) betongelementleverantörernas anvisningar,

2) behovet och genomförandet av tillfällig stöttning för olika betongelementstyper: särskilt i fråga om excentriskt stödda konstruktioner,

3) minimistödytor för väggar, plattor, pelare och balkar samt monteringsobjektens storlekar och placeringar,

4) fästnanordningar som exempelvis innergångar, vidhäftningsskivor, pelarband samt fästnanordningarnas storlek, typ och placering,

5) tidpunkten för avlägsnande av tillfälliga stöd, och

6) monteringen av stödstänger exempelvis i stöttningen av den nedre delen i jorden och med valv samt användning av stöd stänger för att förhindra att stödstångens backbalk vrids.

Betongelement skall fastgöras så snart som möjligt enligt planerarens eller tillverkarens anvisning om slutgiltig fästning. Då den temporära stöttningen avlägsnas skall planerarens anvisningar om tidpunkten och ordningsföljden för nedmontering samt eventuell efterstöttning följas. Betongelementet får lösöras från lyftredskapen först då det är tillförlitligt stöttat enligt anvisningarna. Ett över 1,5 meter brett väggelement skall stöttas med minst två stödstänger, om inte annat förutsätts i monteringsplanen. Fästnanordningar som skall monteras på hårdnad betong skall göras enligt instruktionerna. Instruktioner för olika typer av fästnanordningar skall finnas tillgängliga på byggarbetsplatsen.

15 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med stålelement och element av andra metaller

I elementbyggande skall då elementleveransen tas emot bland annat kontrolleras att elementen är försedda med för säkerheten i arbetet nödvändiga märkningar som exempelvis vikt, lyftfästen, stommaterialets beteckning och mått. Vid behov skall elementen vara försedda med uppgifter om placering och placeringsbeteckningar. Då elementleveransen tas emot skall det säkerställas att pelare, balkar, korsverk, förstävningar och övriga material överensstämmer med monteringsplanen.

I elementbyggande skall lyfthjälpredskap fastgöras på platser i enlighet med planerarens anvisningar. Element som exempelvis pelare, balkar, korsverk, förstävningar, förband, skivkonstruktioner och övrigt material skall

vara i balans då de lyfts. Vid lyftet skall det säkerställas att lyftmetoden inte orsakar belastningar som skadar konstruktionerna. Vid behov skall lyftbalkar användas. Lyftredskapen får inte avlägsnas förrän man har förväntat sig om att elementet hålls fast och att stöttnings överensstämmer med monteringsplanen. Stöden får inte avlägsnas förrän elementen har fastgjorts slutgiltigt.

16 §

Tilläggsföreskrifter om säkerheten vid byggande med träelement

Vid utarbetande av monteringsplanen för träelement skall stabiliteten under byggskedet och säkerheten vid monteringen beaktas i planeringen av träelementens fogar. Säkerheten i arbetet skall planeras då det gäller elementkonstruktioner med exempelvis småelement-, storelement- och rumselement-system, limträelement, plywoodelement och motsvarande element.

I träelementbyggande skall träelementens lyftfästen kontrolleras innan lyftet äger rum. Lyftredskapen skall fastgöras på de ställen som monteringsplanen avser. Träelementen

Helsingfors den 18 juni 2003

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

skall vara i balans under lyftet. Vid behov skall lyftbalk användas. Lyftredskapen får inte avlägsnas förrän man har förväntat sig om att träelementen som exempelvis limträkonstruktioner, pelare, väggar och korsverk hålls fast och att stöttnings överensstämmer med monteringsplanen. Stöden får inte avlägsnas förrän träelementen fastgjorts slutgiltigt. Det skall särskilt ses till att konstruktionerna inte spricker eller på annat sätt skadas i fogarna eller vid lyftkrokarna eller andra delar av konstruktionen.

6 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2003.

Genom denna förordning upphävs social- och hälsovårdsministeriet beslut av den 27 september 1984 om säkerhetsföreskrifter för elementbyggande (697/1984).

Överinspektör Toivo Niskanen

Referensförteckning över punkter som skall behandlas i monteringsplanen för element

I monteringsplanen för element skall nödvändiga uppgifter ges om bland annat följande:

1. Uppgifter om byggarbetsplatsen

-byggarbetsplats/byggnadsprojekt

-personal: av huvudentreprenören utnämnd ansvarig person /den som i huvudsak utför byggarbetet, betongarbetsledare, arbetsplatsövervakare, huvudplanerare, konstruktionsplanerare, elementplanerare, elementleverantör, elementmontör/montagearbetsledare, annan ansvarig person

-lyftanordning: typ av lyftanordning, lyftkraft, räckvidd, maximal belastning per stödben.

2. Element, lyfthjälpredskap och särskilda åtgärder

-eventuella uppgifter om till exempel överstora element eller element med avvikande form som förutsätter hantering med särskilda lyftanordningar, maskiner eller arbetsmetoder i ett av byggherren utfärdat säkerhetsdokument

-enligt elementtyp maximal längd, maximal bredd och maximal höjd och elementmängd och lyfthjälpredskap

-speciallyftredskap- och lyftmetoder (exempelvis vändningar, samlyft) och hantering av specialelement

-elementleverantörens anvisningar om hanteringen av specialelement och lossningen av elementlaster.

3. Transport av element på byggarbetsplatsen, lossning, mottagande och arbetsplatslagring av lasten

-stabilitet hos ställningar som används för arbetsplatslagring

-transportmetod

-transportutrustning

-transportled på byggarbetsplatsen

-lossningsordning enligt elementleverantörens och transportföretagets anvisningar

-lyftredskap.

4. Lyft, montering och monteringsordning

-monteringsordning per byggnad

-monteringsordning av stommen per block

-monteringsordning av enskilda element/monteringsordning enligt elementtyp

-lödningsordning/svetsordning

-detaljerad monteringsordning

-stabilitet under byggtiden

-den slutliga stabiliteten och åtgärder för fastsättningen av element.

5. Toleranser och uppföljningsmätningar

-toleransklass

-grundläggande mätning.

6. Stöttning under monteringen och minimistödyta

- nödvändig tillfällig stöttning eller behovet av stöttning för olika elementtyper och stöttningsmetod
- tidpunkten för lossning av stöden, omständigheternas inverkan osv.
- minimistödyta för olika elementtyper
- elementleverantörens typanvisningar
- tilläggsanvisningar i monteringsritningarna.

7. Slutlig fastsättning av elementen

- svetsning
- betongering
- bultförband
- andra förband.

8. Arbetsplan och fallskydd som behövs vid monteringen

- fallskydd
- arbetsplattformar, arbetsställningar, lyftsaxar, personkorgar som används vid monteringen
- arbetsbockar, arrangerandet av uppgångar, fallskydd mellan våningsplan/räck, takräck och tillträdesvägar till taket / som används under byggtiden och flyttas i takt med montering / konstruktioner, fästningssätt, specialåtgärder, arbetstagarens personliga skyddsutrustning.

9. Fastställande av planeringen

- huvudplanerare
- konstruktionsplanerare
- elementplanerare
- montagearbetsledare
- ansvarig arbetsledare
- samordnande av olika parters funktioner inom elementbyggandet
- övrig fastställelse.

Nr 579

**Kommunikationsministeriets förordning
om ändring av 2 § trafikministeriets beslut om koncession för fordonsbesiktning**

Given i Helsingfors den 18 juni 2003

I enlighet med kommunikationsministeriets beslut
ändras i trafikministeriets beslut av den 19 februari 1999 om koncession för fordonsbesiktning (202/1999) 2 § 1 mom. punkt c som följer:

2 §

Besiktningssanordningar

1. På ett besiktningssälle skall finnas åtminstone följande anordningar och utrustning:

c) testinstrument för avgasanalys av otto-

och dieselmotorer samt ett kontrollinstrument för det fordonsburna övervakningssystemet (OBD) i fordon i kategorierna M₁ och N₁ med ottomotor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 18 juni 2003

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Överingenjör Kari Saari

Nr 580

Jord- och skogsbruksministeriets förordning**om ändring av 2 § jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgifter som skall uppbäras för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentrals prestationer**

Given i Helsingfors den 23 juni 2003

I enlighet med jord- och skogsbruksministeriets beslut *ändras* i jord- och skogsbruksministeriets beslut av den 12 december 2001 om avgifter som skall uppbäras för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentrals prestationer (1291/2001) 2 §, som följer:

2 §

Avgiftsbelagda prestationer som avviker från självkostnadsvärdet

Informationstjänstcentralen uppbär i fast avgift för registrering av nötkreatur enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1760/2000 om upprättande av ett system för identifiering och registrering av

nötkreatur samt märkning av nötkött och nötköttsprodukter 5,66 euro, i fast avgift för ett ersättande märke enligt 8 § jord- och skogsbruksministeriets beslut (7/1999) 2,92 euro samt i fast avgift för slaktanmälan enligt 16 § jord- och skogsbruksministeriets ovan nämnda beslut 1,00 euro.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2003.

Helsingfors den 23 juni 2003

Jord- och skogsbruksminister *Juha Korkeaoja*

Lagstiftningsråd Esko Laurila

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 576—580, 3 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2003

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663